

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය

සමූපකාර සේවක කොමිෂන් සභාවේ 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය ප්‍රකාශය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශවලින් සමන්විත 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 11(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව සමූපකාර සේවක කොමිෂන් සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් ඇතුළත් සම්පිණ්ඩන වාර්තාව 2020 ජූනි 16 දින ගණන් දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. විගණන පනතේ 11 (2) වගන්තිය ප්‍රකාරව කොමිෂන් සභාවට අදාළ වාර්ෂික විස්තරාත්මක කළමනාකරණ වාර්තාව 2020 ජූලි 17 දින ගණන් දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10 වගන්තිය ප්‍රකාරව මෙම වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ. 2019 දෙසැම්බර් 03 දිනැති අංක 271/2019 දරන රාජ්‍ය ගිණුම් වක්‍රලේඛ විධිවිධාන ප්‍රකාරව පිළියෙල කළ එම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට කොමිෂන් සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ .

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් මාගේ වගකීම, විගණකගේ වගකීම යන වගන්තියේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබා ගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ හා ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම

පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව හා 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 38 වගන්තියේ සඳහන් විධිවිධානවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කෙරෙන පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම හා වංචා සහ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම වේ. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව කොමිෂන් සභාව විසින් වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වා ගෙන යා යුතුය. ජාතික විගණන පනතේ 38(1)(ඇ) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව කොමිෂන් සභාවේ මූල්‍ය පාලනය සඳහා සඵලදායී අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සකස් කර පවත්වා ගෙන යනු ලබන බවට ගණන්දීමේ නිලධාරී සහතික විය යුතු අතර එම පද්ධතියේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව කලින් කල සමාලෝචනයක් සිදු කර ඒ අනුව පද්ධතිය ඵලදායී ලෙස කරගෙන යාමට අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදු කරනු ලැබිය යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය පිළිබඳ විගණකගේ වගකීම

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා හා වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකාධිපති වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක අවප්‍රකාශයන්ගෙන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක අවප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කර ගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බවට අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ දුස්සන්ධානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, චේතනාන්විත මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වංචාවක් ඇතිවීමට හේතු වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධි උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව ගණන් දීමේ නිලධාරී දැනුවත් කරන ලදී.

1.5 වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (i) (ඇ) වගන්තිය හා 38 වගන්තිය ප්‍රකාරව පහත සඳහන් කරුණු මා ප්‍රකාශ කරමි.

- (අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වන බවට,
- (ආ) ඉකුත් වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මා විසින් කර තිබුණු නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කර තිබුණි.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 වියදම් කළමනාකරණය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය -----	නිර්දේශය -----	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම -----
(අ) පුනරාවර්ථන වැය විෂයයන් 06 ක එකතුව රු.1,935,000 ක්වූ ශුද්ධ ප්‍රතිපාදනයෙන් රු.390,519 ක ඉතිරිවීම් පැවති අතර එම ඉතිරිවීම් ප්‍රතිශතය සියයට 13 සිට 70 දක්වා පරාසයක පැවතුනි.	නිසි පූර්ව ඇගයීමකින් යුතුව ප්‍රතිපාදන සලසා ගත යුතුය.	මෙම වැය විෂයයන් යටතේ වූ වියදම් මනා පාලනයකින් හා අරපිරිමැසුම්දායක ලෙස සිදු කිරීම හා අපේක්ෂිත පරිදි වියදම් ඇති නොවීම හේතුවෙන් ප්‍රතිපාදන ඉතිරිවීම් සිදුව ඇත.
(ආ) මූලධන වැය විෂයයන් 04 ක එකතුව රු.2,000,000 ක්වූ ශුද්ධ ප්‍රතිපාදනයෙන් රු.1,110,643 ක ඉතිරිවීම් පැවතුනි. එය 5/2019 අංක දරන අයවැය චක්‍රලේඛයේ අනිවාර්ය ඉතිරිකිරීම් සියයට 25 හැර එම ඉතිරිවීම් ප්‍රතිශතය සියයට 06 සිට 75 දක්වා පරාසයක පැවතුනි.	-එම -	අංක 05/2019 ජාතික අයවැය චක්‍රලේඛය අනුව සියයට 25 ක අනිවාර්ය ඉතුරුම් පැවතීම සහ අංක 07/2019 ජාතික අයවැය චක්‍රලේඛය අනුව රාජ්‍ය වියදම් කළමනාකරණය සහ මූල්‍ය විනය පවත්වාගෙන යාම හේතුවෙන් ප්‍රතිපාදන ඉතිරිවීම් සිදුව ඇත.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 සැලසුම් කිරීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	නිර්දේශය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම
(අ) කොමිෂන් සභාවට ඉදිරිපත් කෙරෙන අභියාචනා සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය පරීක්ෂණ පැවැත්වීම එහි ප්‍රධාන කාර්යයක් වන අතර 2019 වර්ෂයට පෙර ලැබුණු අභියාචනා 59 ක් විසඳා තිබුණේ සමාලෝචිත වර්ෂයේදීය.	අභියාචනා විසඳීමේ කටයුතු කඩිනම් කළ යුතුය.	අභියාචනා විභාග කිරීම සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු හා ලිපිලේඛන සමුපකාර සමිති විසින් නිසි පරිදි ලබා නොදීම, ලබාදීම ප්‍රමාදවීම සහ වර්ෂයේ අවසන් මාස කිහිපය තුළ ලැබෙන අභියාචනා විසඳීමේ ක්‍රමවේදය අදාළ වර්ෂය තුළදී අවසන් කිරීමට නොහැකිවීම හේතුවෙන් අභියාචනා විසඳීමට ප්‍රමාද විය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අභියාචනා 44 ක් කොමිෂන් සභාව වෙත ලැබී තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ඉන් විසඳා තිබුණේ අභියාචනා 34 ක් පමණි.	-එම -	ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීමේදී සමුපකාර සමිතිවල විශේෂ අවස්ථා සලකා බැලීමට හැකියාවක් නොමැති බැවින් කාර්තුවකට 05 බැගින් වර්ෂයකට අභියාචනා 20 ක් ලැබෙනු ඇතැයි ඇස්තමේන්තු කර ඇත.
(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී කොමිෂන් සභාවට ලැබුණු අභියාචනා 44 න් අභියාචනා 34 ක් විසඳා තිබුණද ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සඳහා පිළියෙල කර තිබුණු ප්‍රගති වාර්තාවේ සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අභියාචනා 84 ක් විසඳා ඇති බව සඳහන්ව තිබුණි.	ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සඳහා පිළියෙල කරනු ලබන ප්‍රගති වාර්තාවේ නිවැරදි දත්ත ඇතුළත් කළ යුතුය.	ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සඳහා සකස් කර ඇති ප්‍රගති වාර්තාවේ ප්‍රමාද දෝෂයකින් අභියාචනා 84 ක් ලෙස සඳහන්ව ඇත. මෙවැනි ප්‍රමාද දෝෂ සිදු නොවීමට සුදුසු ක්‍රමවේදයක් සකස් කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කරන ලෙස අදාළ නිලධාරීන්ට උපදෙස් ලබාදී ඇත.

4. මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	නිර්දේශය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම
<hr/>	<hr/>	<hr/>
<p>කොමිෂන් සභාවේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය 23 ක් වන අතර තත්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය 18 කි. ඒ අනුව තනතුරු පුරප්පාඩු 05 ක් පවතින අතර පරිපාලන නිලධාරී තනතුර 2017 වර්ෂයේ නොවැම්බර් මාසයේ සිට කොන්ත්‍රාත් පදනම මත බඳවාගෙන තිබුණු අතර එය මේ දක්වා වසරින් වසර දීර්ඝ කරමින් පැවතුනි.</p>	<p>අත්‍යවශ්‍ය තනතුරු පුරප්පාඩු සම්පූර්ණ කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>	<p>මෙම පුරප්පාඩු සම්පූර්ණ කර දෙන ලෙස ඒකාබද්ධ සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත ඉල්ලීම් සිදු කර ඇති අතර රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාවේ අනුමැතිය මත පරිපාලන නිලධාරී තනතුරට කොන්ත්‍රාත් පදනම මත බඳවාගන්නා ලදී.</p>